

О. А. Дем'янишина, к.е.н., доцент

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОБЛІКУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Облік є головним елементом економічної інформаційної системи будь-якого підприємства, незалежно від форми власності, місця на ринку, галузі, тощо. Особливо актуальними сучасні інформаційні технології є сьогодні, у вік новітніх розробок в усіх сферах.

Використання інформаційних технологій обліку в умовах інформаційного суспільства передбачає вибір: або залишитись у межах звичного розуміння своєї кваліфікації, або здобути нові знання і приймати активну участь у реформуванні економічної систем управління підприємством. Автоматизована система обліку необхідна для автоматизованого збору, збереження, реєстрації, обробки, пошуку та видачі інформації на запити управлінського персоналу.

Вирішальне значення в системі зовнішньоекономічних відносин відводиться міжнародній торгівлі, оскільки вона є вагомим важелем на шляху до інтеграції будь-якої держави у світове господарство. Вихід значної кількості суб'єктів господарювання на іноземні ринки товарів та послуг спричинив необхідність організації оперативного обміну даними для забезпечення достовірності та зіставності результатів діяльності суб'єктів господарювання.

Новітні інформаційні системи, кількість яких щороку збільшується, спрямовані на вдосконалення та полегшення ведення діяльності, а тому розуміння їхніх структур і механізмів взаємодії надає змогу оцінити ефективність такої системи та визначити її основні переваги і недоліки [1].

Для досконалого розуміння причин необхідності впровадження новітніх інформаційних систем слід розглянути поняття внутрішніх розрахунків, їхні види залежно від організаційно-правової форми підприємства та особливості в межах суб'єкта господарювання. Під внутрішньогосподарськими розрахунками

слід розуміти операції, які здійснюються в межах одного підприємства між внутрішніми підрозділами або між відокремленими підрозділами, такими як філії та представництва.

Користувачу при веденні зовнішньоекономічних діяльності потрібна інформація в реальному масштабі часу, щоб стежити за швидко змінюваною кон'юнктурою ринку товарів та послуг, поведінкою конкурентів на ринку та потребою споживачів ринку. Усе це створює передумови для пошуку нових інформаційних технологій управління, що гуртуються на сучасних засобах обчислювальної техніки.

Сучасні інформаційні технології мають деякі нетехнічні особливості, а саме: врахування людського чинника у процесах управління, колективне використання інформаційних ресурсів; удосконалення методики виконання розрахунків і прийняття управлінських рішень на підставі цілісного уявлення про об'єкт. Крім широкого застосування комп'ютерної техніки, вона ґрунтується на трьох основних принципах: інтегрованості, гнучкості та інформативності.

Можливість формалізації основних процедур складання як первинних, так і похідних і звітних документів забезпечує автоматизацію цього процесу з використанням сучасних комп'ютерних засобів.

Варто зауважити, що основними принципами побудови систем, призначених для обміну інформацією при зовнішньоекономічних операціях, є їх обов'язкова сумісність, що досягається уніфікацією обладнання та програмного забезпечення. Основним акцентом є безпека інформації, що циркулює в них (адже від вчасно отриманої, достовірної інформації залежить ефективність результату діяльності).

Основна перевага електронної технології полягає не стільки в підвищенні продуктивності праці обліковців та якості документів, скільки у формуванні на машинних носіях облікових даних, які описують предметну сферу (фактичний стан господарювання) в реальному масштабі часу. Саме це є визначальним з позиції можливості інформування різних фахівців для оперативного втручання.

Нині, у вік інформатизації та комп'ютеризації, інформаційні ресурси є

такими самими ресурсами, як і трудові, матеріальні, енергетичні, інші ресурси. Отже, в економічній площині, ми можемо говорити про інформаційну економіку, що ґрунтується на інформації, та інформаційну сферу – керівників різних рівнів, учених, спеціалістів і службовців [2, с. 15–24; 3, с. 5]. У зв'язку з цим актуалізується проблема отримання інформаційних ресурсів та їх використання у роботі менеджерів, що дає значний економічний ефект без додаткового залучення капіталу [4, с. 21].

До інформаційних систем висуваються певні вимоги, а саме: функціональна повнота; достовірність інформації, складовими якої є релевантність, толерантність, репрезентативність; забезпечення надійного захисту інформації; цілісність; актуальність, надійність [5].

Управлінські інформаційні системи формують інформаційну систему управління підприємством – це операційне середовище, яке здатне надати менеджерам і спеціалістам актуальну і достовірну інформацію про всі бізнес-процеси підприємства, яка необхідна для планування операцій, їх виконання, реєстрації й аналізу [6]. Тобто – це система, яка описує повний ринковий цикл підприємства, від планування діяльності до аналізу її результатів.

Отже, постановка задач бухгалтерського обліку має визначальне значення у розвитку новітніх інформаційних технологій. Новітні інформаційні технології дають змогу постійного вдосконалення постановки задач бухгалтерського обліку, алгоритмів розв'язування задач, алгоритмів вирішення конкретних завдань.

Список використаних джерел

1. Дрозд І.К. Інформаційні технології як фактор удосконалення облікових процесів // І.К. Дрозд, В.О Вдовіченко – Науково-практичне видання Незалежний аудитор - №4 (II). – 2013. – С. 2 – 11.
2. Білуха М.Т. Теоретичні та методологічні засади електронного обліку господарської діяльності / М.Т. Білуха // Бух. облік і аудит. – 2004. – № 12. – С. 15–24.
3. Береза А.М. Основи створення інформаційних систем : навч. посіб. /А.М. Береза. – К. : КНЕУ, 2001. – 214 с.
4. Пушкар М.С. Створення інтелектуальної системи обліку : монографія / М.С. Пушкар. – Тернопіль : Карт-бланш, 2007. – 152 с.
5. Реинжиниринг бизнес процессов. Полный курс МВА / Н.М. Абдикеев,. Т.П. Данько, С.В Ильдеменов, А.Д. Киселев. – М. : ЭКСМО, 2005. – 592 с.
6. Пінчук Н.С. Інформаційні системи і технології в маркетингу / Н.С. Пінчук, Г.П. Галузинський, Н.С. Орленко. –К. : КНЕУ, 2003. – 352 с.